

«ÜƏMT-nin müəlliflik hüququna dair Müqaviləsi»nə qoşulmaq haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır:

I. Azərbaycan Respublikası 1996-cı il dekabrın 20-də qəbul edilmiş "ÜƏMT-nin müəlliflik hüququna dair Müqaviləsi"nə qoşulsun.

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

İlham ƏLİYEV

Bakı şəhəri, 30 sentyabr 2005-ci il

№ 1004-IIQ

«Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu»nda dərc edilmişdir (№ 11, 30 noyabr 2005-ci il, maddə 998)

ÜƏMT-nin müəlliflik hüququna dair Müqaviləsi

(20 dekabr 1996-cı ildə Diplomatik konfransda qəbul edilmişdir)

Preambula

Razılığa gələn Tərəflər,

Müəlliflərin ədəbi və bədii əsərlərinə hüquqlarının qorunmasını daha səmərəli və eyni şəkildə təkmilləşdirməyi və təmin etməyi arzu edərək,

iqtisadi, sosial, mədəni və texniki inkişafı yaranan məsələlərin adekvat həllinin təmin edilməsi məqsədilə yeni beynəlxalq qaydaların tətbiq edilməsinin və bəzi mövcud qaydaların daha dəqiq şərh edilməsinin zəruriliyini qəbul edərək,

informasiya və kommunikasiya texnologiyalarının inkişafının və yaxınlığının ədəbi və bədii əsərlərin yaradılmasına və istifadəsinə dərin təsirini qəbul edərək,

müəllif-hüquq qorunmasının ədəbi və bədii yaradıcılıq üçün stimül kimi böyük əhəmiyyətini qeyd edərək,

müəllif hüquqlarının və geniş kütlənin maraqlarının, o cümlədən təhsil, elmi tədqiqat və informasiyanın əldə edilməsi sahəsində Bern Konvensiyasında əks olunan qaydada tarazlığının saxlanması zəruriliyini qəbul edərək, aşağıdakılar haqqında razılığa gəldilər:

Maddə 1. Bern Konvensiyasına münasibət

(1) Ədəbi və bədii əsərlərin qorunması haqqında Bern Konvensiyası ilə təsis edilmiş ittifaqın ölkələri olan Razılığa gələn Tərəflərə münasibətdə bu Müqavilə həmin Konvensiyanın 20-ci maddəsinin mənasında xüsusi Sazişdir. Bu Müqavilə Bern Konvensiyasından başqa, digər müqavilələrlə heç cür bağlı deyil və hər hansı digər müqavilələr üzrə heç bir hüquq və öhdəlikləri məhdudlaşdırmır.

(2) Bu Müqavilədə heç nə Razılığa gələn Tərəflərin Ədəbi və bədii əsərlərin qorunması haqqında Bern Konvensiyası üzrə bir-birinə münasibətdə mövcud olan öhdəliklərini azaltmır.

(3) Bundan sonra "Bern Konvensiyası" Ədəbi və bədii əsərlərin qorunması haqqında Bern Konvensiyasının 24 iyul 1971-ci il tarixli Paris aktını bildirir.

(4) Razılığa gələn Tərəflər Bern Konvensiyasının 1-21-ci maddələrinə və onun Əlavə fəslinə riayət edirlər.

Maddə 2. Müəllif-hüquq qorunması sahəsi

Müəllif-hüquq qorunması öz-özlüyündə ideyalara, proseslərə, işləmə metodlarına və ya riyazi konsepsiyalara deyil, ifadə formasına şamil edilir.

Maddə 3. Bern Konvensiyasının 2-6-cı maddələrinin tətbiq edilməsi

Razılığa gələn Tərəflər bu Müqavilə ilə nəzərdə tutulan qorunmaya münasibətdə, müvafiq dəyişikliklər nəzərə alınmaqla, Bern Konvensiyasının 2-6-cı maddələrinin müddəalarını tətbiq edirlər.

Maddə 4. Kompüter proqramları

Kompüter proqramları Bern Konvensiyasının 2-ci maddəsindəki mənada ədəbi əsərlər kimi qorunur. Belə qorunma kompüter proqramlarına ifadə üsulundan və ya formasından asılı olmayaraq şamil edilir.

Maddə 5. Məlumat kompilyasiyaları (məlumat bazaları)

Məzmununun seçilməsinə və ya düzümünə görə əqli yaradıcılıq nəticəsi olan hər hansı formada məlumat və ya digər informasiya kompilyasiyaları öz-özlüyündə qorunur. Belə qorunma məlumatların və ya informasiyaların özünə şamil edilmir və kompilyasiyaya daxil olan məlumatlarla və ya informasiyalarla bağlı olan heç bir müəlliflik hüququna toxunmur.

Maddə 6. Yaymaq hüququ

(1) Ədəbi və bədii əsərlərin müəllifləri öz əsərlərinin orijinalının və nüsxələrinin satış və ya mülkiyyət hüququnun başqa cür verilməsi ilə kütləyə çatdırılması üçün icazə vermək müstəsna hüququndan istifadə edirlər.

(2) Bu Müqavilədə heç nə Razılığa gələn Tərəflərin əsərin orijinalının və ya nüsxələrinin müəllifin icazəsi ilə birinci satış və ya mülkiyyət hüququnun başqa cür verilməsi ilə

kütləyə çatdırılmasından sonra, bu Müqavilənin (1)-ci bəndində qeyd edilən hüquqa xitam verilməsi şərtlərini müəyyən etmək və ya etməmək sərbəstliyinə təsir göstərmir.

Maddə 7. Kirayə hüququ

(1) Müəlliflər:

(i) kompüter proqramlarının;

(ii) kinematoqrafiya əsərlərinin və,

(iii) Razılığa gələn Tərəflərin milli qanunvericiliyində müəyyən edilən qaydada fonogramlarda yazılmış əsərlərinin orijinallarının, yaxud nüsxələrinin kütləyə çatdırılması üçün kommersiya kirayəsinə icazə vermək müstəsna hüququndan istifadə edirlər.

(2) (1)-ci bənd tətbiq edilmir:

(i) kompüter proqramlarına münasibətdə, əgər proqramın özü əsas kirayə obyektinə deyilsə; və

(ii) kinematoqrafiya əsərlərinə münasibətdə, belə kommersiya kirayəsi bu əsərlərin çoxlu nüsxələrinin buraxılması ilə müstəsna surətçixarma hüququna xeyli miqdarda zərər vurulmasına gətirib çıxarmırsa,

(3) (1)-ci bəndin müddəasına baxmayaraq, fonogramlarda yazılmış əsərlərin müəlliflərinə əsərlərinin nüsxələrinin kirayəyə verilməsinə görə ədalətli haqqın ödənilməsi barədə 15 aprel 1994-cü il tarixinədək qüvvədə olan və hazırda fəaliyyətini davam etdirən sistemi olan Razılığa gələn Tərəf bu sistemi fonogramlarda yazılmış əsərlərin kommersiya kirayəsinin müəlliflərin müstəsna surətçixarma hüququna xeyli miqdarda zərər vurulmaması şərti ilə saxlaya bilər.

Maddə 8. Kütləyə çatdırma məqsədilə bildiriş hüququ

Ədəbi və bədii əsərlərin müəllifləri, Bern Konvensiyasının 11(1) (ii), 11 bis (1) (i) və (ii), 11 ter (1) (ii), 14(1) (ii) və 14 bis (1) maddələrinin müddəalarına zərər vurmada, öz əsərlərinin kütləyə çatdırılması məqsədilə naqil və ya naqilsiz rabitə vasitələri ilə, o cümlədən əhali nümayəndələrinin öz şəxsi seçiminə görə istənilən yerdən və istənilən vaxtda bu əsərlərin əldə edilməsini həyata keçirə biləcəyi tərzdə kütləyə çatdırılması üçün hər hansı bildirişinə icazə vermək müstəsna hüququndan istifadə edirlər.

Maddə 9. Fotoqrafiya əsərlərinin qorunma müddəti

Razılığa gələn Tərəflər fotoqrafiya əsərlərinə münasibətdə Bern Konvensiyasının 7(4) maddəsinin müddəalarını tətbiq etmirlər.

Maddə 10. Məhdudlaşdırma və istisnalar

(1) Razılığa gələn Tərəflər müəyyən xüsusi hallarda öz milli qanunvericiliyində bu Müqavilə üzrə ədəbi və bədii əsərlərin müəlliflərinə verilən hüquqlara münasibətdə əsərlərdən normal istifadəyə zərər vurmayan və müəllifin qanuni maraqlarını əsassız olaraq məhdudlaşdırmayan məhdudlaşdırma və ya istisnalar nəzərdə tutub bilər.

(2) Razılığa gələn Tərəflər Bern Konvensiyasını tətbiq edərkən, müəyyən xüsusi hallarda onda nəzərdə tutulmuş hüquqlara münasibətdə əsərlərdən normal istifadəyə zərər vurmeyən və müəllifin qanuni maraqlarını əsassız olaraq məhdudlaşdırmayan hər hansı məhdudiyətlər və ya istisnalar müəyyən edirlər.

Maddə 11. Texniki tədbirlərə münasibətdə öhdəliklər

Razılığa gələn Tərəflər müəlliflərin bu Müqavilə və ya Bern Konvensiyası üzrə hüquqlarının həyata keçirilməsi ilə bağlı istifadə etdikləri və öz əsərlərinə münasibətdə icazə vermədikləri və ya qanunla yolverilməz sayılan hərəkətləri məhdudlaşdıran mövcud texniki vasitələrin dolay yolla keçirilməsinə qarşı müvafiq hüquqi qorunma və səmərəli hüquqi müdafiə vasitələri nəzərdə tuturlar.

Maddə 12. Hüquqların idarə edilməsi haqqında informasiyaya münasibətdə öhdəliklər

(1) Razılığa gələn Tərəflər aşağıda göstərilən hərəkətlərin bu Müqavilə və ya Bern Konvensiyası ilə nəzərdə tutulan hər hansı hüququn pozuntusunu doğurduğunu, imkan verdiyini, şərait yaratdığını və ya gizlətdiyini bilərək və ya mülki-hüquqi müdafiə vasitələrinin tətbiq edilməsi ilə bağlı bilməsi üçün kifayət qədər əsas olduğuna baxmayaraq, həmin hərəkətlərdən hər hansını həyata keçirən istənilən şəxsə münasibətdə müvafiq və səmərəli hüquqi müdafiə vasitələri nəzərdə tuturlar:

(i) hüquqların idarə edilməsi haqqında hər hansı elektron informasiyanın icazəsiz aradan qaldırılması və ya dəyişdirilməsi;

(ii) əsərlərdə və ya onların nüsxələrində hüquqların idarə edilməsi haqqında hər hansı elektron informasiyanın icazəsiz ləğv edildiyini və ya dəyişdirildiyini bilə-bilə, onların icazəsiz yayılması, yaymaq üçün idxal edilməsi, efirə verilməsi və ya kütləyə çatdırılması məqsədilə bildirişi.

(2) "Hüquqların idarə edilməsi haqqında informasiya" bu maddədəki mənasında əsəri, əsərin müəllifini, əsərə hər hansı hüquq sahibini eyniləşdirən və ya əsərdən istifadə şərtləri haqqında məlumatları və təqdim olunan belə məlumatları özündə saxlayan hər hansı rəqəmləri və ya kodları bildirir ki, informasiyanın həmin elementlərindən hər hansı biri əsərin nüsxəsinə əlavə edilmiş olur, ya da əsərin kütləyə bildirişi və ya çatdırılması ilə əlaqədar görünür.

Maddə 13. Zamana görə tətbiqi

Razılığa gələn Tərəflər Bern Konvensiyasının 18-ci maddəsinin müddəalarını bu Müqavilə ilə nəzərdə tutulan bütün qorunma növlərinə tətbiq edirlər.

Maddə 14. Hüquqların təmin edilməsi haqqında müddəalar

(1) Razılığa gələn Tərəflər bu Müqavilənin tətbiqinin təmin edilməsi üçün özlərinin müvafiq hüquq sistemlərinə uyğun olaraq zəruri tədbirlər görülməsini öhdələrinə götürürlər.

(2) Razılığa gələn Tərəflər öz qanunlarında bu Müqavilə ilə nəzərdə tutulan hüquqların hər hansı pozulması aktına qarşı səmərəli hərəkətləri həyata keçirməyə imkan verən tədbirlərin, o cümlədən pozuntuların qarşısının alınması üzrə təxirəsalınmaz tədbirlərin

və sonrakı pozuntuların qarşısını alan qabaqlayıcı tədbirlərin nəzərdə tutulmasını təmin edəcəklər.

Maddə 15. Assambleya

(1) (a) Razılığa gələn Tərəflər Assambleya təsis edirlər.

(b) Razılığa gələn hər bir Tərəf bir nümayəndə ilə təmsil oluna bilər, onun müavinləri, müşavirləri və ekspertləri ola bilər.

(c) Hər bir nümayəndə heyətinin xərclərini onu təyin edən Razılığa gələn Tərəf çəkir. Assambleya Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatından (bundan sonra "ÜƏMT") Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Baş Məclisinin müəyyən etdiyi təcrübəyə uyğun qaydada inkişaf etməkdə olan ölkələr kimi baxılan, yaxud bazar iqtisadiyyatına keçid prosesində olan ölkə sayılan Razılığa gələn Tərəflərin nümayəndə heyətlərinin iştirakına imkan yaradılması üçün maliyyə yardımı göstərilməsini xahiş edə bilər.

(2) (a) Assambleya bu Müqavilənin saxlanması, inkişafı, tətbiqi və fəaliyyət göstərməsi məsələlərinə baxır.

(b) Assambleya bəzi hökumətlərarası təşkilatların bu Müqavilədə iştirak etmək üçün buraxılmasına münasibətdə 17(2) maddəsi ilə ona həvalə edilmiş funksiyaları həyata keçirir.

(c) Assambleya bu Müqaviləyə yenidən baxılması üçün hər hansı Diplomatik Konfransın çağırılması haqqında qərar qəbul edir və belə Diplomatik Konfransın hazırlanması barədə ÜƏMT Baş direktoruna lazımi göstərişlər verir.

(3) (a) Dövlət olan Razılığa gələn hər bir Tərəf bir səsə malikdir və ancaq öz adından səs verə bilər.

(b) Hökumətlərarası təşkilat olan Razılığa gələn hər hansı Tərəf bu Müqavilənin Tərəfləri olan üzv dövlətlərin sayına bərabər səsə onların əvəzinə səsvermədə iştirak edə bilər. İstənilən belə hökumətlərarası təşkilatın üzvü olan dövlətlərdən hər hansı biri öz səsvermə hüququndan istifadə edərsə, onda həmin təşkilat səsvermədə iştirak etmir və əksinə.

(4) Assambleya növbəti sessiyaya iki ildə bir dəfə ÜƏMT-nin Baş direktorunun çağırışı ilə yığılır.

(5) Assambleya özünün sessiyalarının, o cümlədən növbədənənar sessiyalarının çağırılmasına, kворum tələblərinə və müxtəlif qərarların qəbul edilməsi üçün bu Müqavilənin müddəaları nəzərə alınmaqla, tələb olunan çoxluğa münasibətdə prosedur qaydalarını qəbul edir.

Maddə 16. Beynəlxalq büro

Müqavilə ilə bağlı inzibati funksiyaları ÜƏMT-nin Beynəlxalq Bürosu yerinə yetirir.

Maddə 17. Müqavilədə iştirak etmə hüququ

(1) ÜƏMT-nin üzvü olan hər hansı dövlət bu Müqavilənin iştirakçısı ola bilər.

(2) Assambleya bu Müqavilə ilə tənzimlənən məsələlər üzrə səlahiyyətli olduğunu və üzv dövlətlərin hamısı üçün məcburi normativ bazası olduğunu və bu Müqavilənin iştirakçısı olmaq üçün öz daxili prosedurlarına əsasən lazımi qaydada səlahiyyətlər aldığını bəyan edən hər hansı hökumətlərarası təşkilatın bu Müqavilədə iştirakına icazə verilməsi haqqında qərar qəbul edə bilər.

(3) Avropa Birliyi əvvəlki bənddə qeyd edilənləri bu Müqaviləni qəbul etmiş Diplomatik Konfransda bəyan etməklə, bu Müqavilənin iştirakçısı ola bilər.

Maddə 18. Müqavilə üzrə hüquqlar və öhdəliklər

Əgər bu Müqavilədə hər hansı başqa xüsusi müddəalar yoxdursa, onda Razılığa gələn Tərəflərdən hər biri bu Müqavilə üzrə bütün hüquqlardan istifadə edir və bütün öhdəlikləri qəbul edir.

Maddə 19. Müqavilənin imzalanması

Bu Müqavilə Avropa Birliyinin və ÜƏMT-nin üzvü olan dövlətlərdən hər hansı birinin 31 dekabr 1997-ci il tarixinədək imzalaması üçün açıqdır.

Maddə 20. Müqavilənin qüvvəyə minməsi

Bu Müqavilə onun ratifikasiyası və ya ona qoşulmaq haqqında sənədlərin 30 dövlət tərəfindən saxlamaq üçün ÜƏMT Baş direktoruna təhvil verildiyi tarixdən üç ay sonra qüvvəyə minir.

Maddə 21. Müqavilədə iştirakın başlanğıc tarixi

Bu Müqavilə məcburidir:

(i) 20-ci maddədə göstərilən 30 dövlət üçün — bu Müqavilənin qüvvəyə mindiyi tarixdən;

(ii) Hər hansı başqa dövlət üçün — həmin dövlət öz sənədini ÜƏMT-nin Baş direktoruna saxlanmağa verdiyi tarixdən üç ay sonra;

(iii) Avropa Birliyi üçün - ratifikasiya və ya qoşulmaq haqqında sənəd 20-ci maddəyə uyğun bu Müqavilə qüvvəyə minəndən sonra saxlanmağa verilibsə, belə sənədin saxlanmağa verildiyi tarixdən üç ay sonra, yaxud həmin sənəd bu Müqavilə qüvvəyə minənə qədər saxlanmağa verilibsə, bu Müqavilə qüvvəyə minəndən üç ay sonra;

(iv) bu Müqavilədə iştirakına icazə verilmiş hər hansı hökumətlərarası təşkilat üçün — onun qoşulma haqqında sənədinin saxlanmağa verildiyi tarixdən üç ay sonra.

Maddə 22. Müqaviləyə qeyd-şərtlərin yol verilməməsi

Bu Müqaviləyə heç bir qeyd-şərtin edilməsinə yol verilmir.

Maddə 23. Müqavilənin ləğv edilməsi

Razılığa gələn hər hansı Tərəf ÜƏMT Baş direktoruna bildiriş verməklə, bu Müqaviləni özü üçün ləğv edə bilər. Hər hansı ləğv etmə bu barədə bildirişi ÜƏMT-nin Baş direktorunun aldığı tarixdən bir il sonra qüvvəyə minir.

Maddə 24. Müqavilənin dilləri

(1) Bu Müqavilə bir nüsxədə olmaqla rus, ingilis, ərəb, ispan, Çin və fransız dillərində imzalanır, bu dillərdə olan bütün mətnlər autentikdir.

(2) (1-ci bənddə göstəriləndən başqa, hər hansı dildə rəsmi mətn maraqlı Tərəfin xahişi ilə və bütün maraqlı Tərəflərlə məsləhətləşmələrdən sonra ÜƏMT-nin Baş direktoru tərəfindən təsdiq edilir. Bu bəndin məqsədi üçün «maraqlı Tərəf» rəsmi dili və ya rəsmi dillərindən biri xahiş predmeti olan ÜƏMT-nin hər hansı üzv dövlətini, həmçinin rəsmi dillərindən biri xahiş predmeti olan Avropa Birliyini və bu Müqavilənin üzvü ola biləcək hər hansı digər hökumətlərarası təşkilatı bildirir.

Maddə 25. Depozitari

Bu Müqavilənin depozitarişi ÜƏMT-nin Baş direktorudur.